

Насоки за правилно постапување

Правила на однесување за обезбедување усогласеност

Нашата посветеност на усогласеноста

Нашите корпоративни принципи

Нашите правила на однесување

1. Нашите постапки не се под влијание на конфликт на интереси или корупција и ние одбиваме да ги користиме корупцијата и измамата како средство за постигнување на нашите цели
2. Ние ги заштитуваме личните податоци на нашите вработени, потрошувачи и деловни партнери и ги обработуваме само врз основа на законска одредба која не овластува на тоа или врз основа на согласност според Законот за заштита на личните податоци
3. Ние почитуваме фер и ненарушена конкуренција
4. Ние се грижиме за безбедноста и за пласирањето на нашите производи на пазарот, а со тоа ги заштитуваме нашите потрошувачи, особено од штетните влијанија врз нивното здравје
5. Го почитуваме имотот на компанијата, како и трговските и деловните тајни
6. Обезбедуваме правилно сметководство и ги почитуваме нашите даночни и царински обврски
7. Ги преземаме сите неопходни мерки за да спречиме перење пари и доделување финансиски средства на деловни партнери во нашата област на влијание, а против кои се воведени санкции
8. Ние ги почитуваме човековите права
9. Ние ги вршиме нашите бизнис активности во хармонија со животната средина
10. Исто така, ние очекуваме одговорно и законски усогласено однесување од нашите деловни партнери и сите страни во рамките на целиот наш синџир на снабдување

Сомневање, пријавување и последици од прекршување на усогласеноста

Контакт

*Усогласеноста е еден од клучните
предуслови за траен успех на
нашата компанија.*

*Таа е незаменлив дел од нашата
корпоративна култура.*

Нашата посветеност на усогласеноста

Поради ова, Управниот одбор на Лидл Северна Македонија ДООЕЛ Скопје е јасно и недвосмислено посветен на принципот на компанијата „Ние сме усогласени со важечките закони и внатрешни политики“.

Зошто усогласеноста е незаменлив дел на нашата корпоративна култура?

За нас, постапувањето во согласност со законот не е нешто што само се подразбира, туку тоа е клучно за долгорочниот успех на нашата организација. Поточно, тоа значи дека обезбедуваме усогласеност со законот во сите деловни процеси со цел да го заштитиме бизнисот и да спречиме значителна штета на компанијата. Со тоа, ние се придржуваме до нашата општествена одговорност и ги штитиме не само нашите вработени, туку и нашите потрошувачи и деловни партнери.

Оваа цел ја постигнуваме со систематско подигање на свеста во компанијата за ризиците за усогласеност и развивање на потребните мерки. Фокусните точки на нашиот систем за управување со усогласеност се состојат од антикорупција/анти-измама, заштита на лични податоци, антимонополски правила, како и усогласеност во врска со деловни партнери, синџир на снабдување, производи, даноци, сметководство и човечки ресурси. Ние се трудиме да обезбедиме нашите деловни партнери во рамките на целиот синџир на снабдување, исто така, доследно да дејствуваат во согласност со законот, особено кога станува збор за почитување на човековите права и стандардите за животната средина.

Потенцијалните прекршувања на усогласеноста може да се пријават преку нашиот систем на укажувачи. Тоа не го изложува укажувачот на какви било негативни последици. Секое известување се третира со најголема доверливост и е предмет на истрага.

Се изрекуваат соодветни дисциплински мерки како одговор на секое прекршување на усогласеноста („принцип на нулта толеранција“).

Во Лидл ние сме заеднички одговорни за правната усогласеност на нашите постапки и се очекува активно да помогнеме во спроведувањето на мерките за усогласеност и да обезбедиме усогласено однесување. Во овој напор, Секторот за усогласеност е тука за да ни помогне на сите, на пример со донесување политики, обезбедување задолжителна обука и давање совети.

Нашата јасна посветеност на културата на усогласеност во рамките на компанијата ја зајакнува довербата што нашите вработени и потрошувачи ја имаат спрема Лидл и тоа нè прави сигурен деловен партнер.

Одборот на директори на Лидл Северна Македонија ДООЕЛ Скопје

Нашиот корпоративен принцип

Ние сме усогласени со применливите закони и внатрешни правила

Усогласеност значи придржување до применливите закони и внатрешни правила. Во Лидл ова е воспоставено во корпоративниот принцип „**Ние сме усогласени со применливите закони и внатрешни правила**“.

Секој вработен во компанијата обезбедува, во рамките на својата област на одговорност, почитување на важечките закони и внатрешните правила, како и дека правните ризици соодветно се земаат предвид. Лидл им помага во тоа преку правно советување, обука и правен мониторинг. Секој е должен да биде информиран за законите и внатрешните правила кои се однесуваат на неговата област на одговорност и да учествува на обуките што му се доделени. Одговорност на секој менаџер е да се погрижи неговите вработени да учествуваат на овие обуки.

Нашите Правила на однесување

За да се осигураме дека нашиот корпоративен принцип „Ние сме усогласени со применливите закони и внатрешни правила“ се почитува, следните Правила на однесување се применуваат на сите вработени

01

**Нашите постапки
не се под влијание на
конфликт на
интереси или
корупција и ние
одбиваме да ги
користиме
корупцијата и
измамата како
начин на
постигнување на
нашите цели**

Во принцип, прифаќањето и доделувањето подароци, покани и други поттикнувања до и од трети лица е забрането. Исклучоци се дозволени само во согласност со внатрешните правила.

Вработувањето во Лидл и одлуките донесени во тој контекст може да им служат само на интересите на компанијата.

Мора да се избегне какво било реално или потенцијално влијание од приватни интереси.

Секој мора да е способен да ги идентификува конфликтите меѓу своите приватни интереси

и оние на компанијата. Ако не е можно самостојно да се избегне или реши потенцијален конфликт на интереси, конфликтот мора да му се открие на директен претпоставен без непотребно одлагање. Таквото откривање мора да се направи пред да се преземе релевантната активност или да се донесе соодветната одлука. Ако ситуацијата се промени, мора да се направи известување за новонастанатата ситуација. Од новите вработени се бара да ги откријат постоечките или потенцијалните конфликти на интереси на нивниот претпоставен најдоцна до нивното вработување.

Донациите, спонзорствата и примањето субвенции мора да бидат во согласност со внатрешните правила.

02

Ние ги заштитуваме личните податоци на нашите вработени, потрошувачи и деловни партнери и ги обработуваме само врз основа на законска одредба што не овластува на тоа или на основа на согласност според законот за заштита на личните податоци

Нашите вработени, потрошувачи и деловните партнери веруваат дека нивните податоци се во сигурни раце кај нас. Податоците може да се обработуваат само до степен кој е неопходен, за наведени, експлицитни и легитимни цели. Техничките и организациските мерки обезбедуваат заштита на податоците од неовластен пристап.

03

Ние почитуваме фер и ненарушената конкуренција

Ние ги поставуваме нашиот бизнис, пазар, проширување, опсег на производи и ценовна стратегија самостојно и не се договараме со деловните партнери или конкуренти. Ние исто така не разменуваме други чувствителни деловни информации, како што се информации за приходите, продажбата и трошоците со деловните партнери или конкуренти.

Ние не се придружуваме на бојкотирање на другите учесници на пазарот. Ние не ја злоупотребуваме нашата преговарачка моќ или позиција на пазарот во однос на финансиски зависните деловни партнери или трети страни, на пример, со еднострани барања за дополнителни услуги без

надомест или продажба на стока под цената на чинење.

Ние се придржуваме до овие принципи без разлика дали комуницираме во писмена или вербална форма.

Во согласност со нашите внатрешни правила, ние експлицитно и веднаш ги отфрламе сите недозволен обиди на деловните партнери и другите учесници на пазарот да извршат влијание.

04

Ние се грижime за безбедноста и за пласирањето на нашите производи на пазарот, а со тоа ги заштитуваме нашите потрошувачи, особено од штетните ефекти врз нивното здравје

Во изолирани случаи, нашите производи може да ги изложат потрошувачите на ризици, на пример поради контаминација со надворешни супстанции, неточни декларации на производот или промени во карактеристиките на производот предизвикани од неправилно ракување. Ние управуваме со таквите ризици со систематско вршење на анализи во рамките на целиот наш синџир на процеси. Дополнително, спроведуваме превентивни мерки за да помогнеме да се обезбеди законска усогласеност и да се изнајдат потребните мерки. Не се двоумиме да ги истражime индикациите за недоволно управување со ризикот, да се погрижime тие да се решат без одлагање и да ги прегледаме нашите процеси за да идентификуваме каква било потреба за прилагодување или подобрување.

05

Го

почитуваме имотот на компанијата, како и трговските и деловните тајни

Потребни ни се нашиот физички имот, како што се производите, мебелот во продавниците и работните алатки и нашата интелектуална сопственост, како што се трговските марки, патенти и know-how, за да го постигнеме нашиот деловен успех.

Секој од нас го штити имотот на Лидл, се однесува со него внимателно и го користи исклучиво за наменетите цели. Кражба, фрлање, злонамерно оштетување и неовластена приватна употреба не се толерираат.

Трговските и деловните тајни мора да се чуваат доверливи и безбедни. Доверливоста се обезбедува со склучување договори.

Обезбедуваме правилно сметководство и ги почитуваме нашите даночни и царински обврски

Ние се придржуваме до принципите на комплетност и точност во нашите книговодствени, сметководствени и даночни пријави. Нашите процеси се организирани на таков начин што ќе се погрижиме сите релевантни податоци да се пријавени точно и навремено до сметководството, како и во даночните пријави и царинските декларации. Не толерираме никаква намерна манипулација или погрешни изјави.

07

Ги преземаме сите неопходни мерки за да спречиме перење пари и доделување финансиски средства на деловни партнери во нашата сфера на влијание, а против кои се воведени санкции

Доколку постои сомневање за перење пари*, на пример во случај на невообичаено големи плаќања во готовина, ја одбиваме трансакцијата и го пријавуваме сомнежот до надлежниот орган преку Секторот за усогласеност. Ние, исто така, внимателно го проверуваме идентитетот на нашите деловни партнери и ги споредуваме со националните и меѓународните листи за изречени санкции.

* Се смета дека под поимот перење пари се подразбира внесување на пари или имот стекнати преку криминални средства во легалната економија.

08

Ние ги почитуваме човековите права

Претприемачките активности може да доведат до повреда на човековите права. Добро сме свесни за нашата општествена одговорност, особено во однос на човештвото. Се подразбира дека ние ги почитуваме човековите права не само на нашите вработени, туку и на луѓето кои се засегнати од нашите деловни активности.

Тимот Лидл е составен од голем број вработени ширум светот. Нашите малолетни вработени се под посебна заштита. Не толерираме детски труд, принудна работа или ропство.

Безбедноста при работа служи за спречување на несреќи поврзани со работата и здравствени опасности за вработените. Постојано работиме на минимизирање на опасностите, обука на вработените и менаџерите и дополнително развивање на нашата безбедносна култура.

За да ја заштитиме слободата на здружување на нашите вработени, работиме отворено и во дух на доверба со избраните претставници на вработените и синдикатите. Притоа, ние секогаш се стремиме да промовираме кооперативен однос. Се подразбира дека ги почитуваме сите договори за работа и колективни договори кои се однесуваат на нас.

Придаваме големо значење на еднаквиот третман на нашите вработени. Ова се применува од моментот на аплицирање, преку вработување и понатамошен развој, па се до напуштање на нашата компанија. Кога станува збор за дискриминација и особено за вознемирување – но и сексуално вознемирување – имаме политика на нулта толеранција.

На нашите вработени им исплаќаме соодветна плата, во комбинација со многу добри и фер услови за работа.

Кога градиме и користиме продавници, магацини и други објекти, ги заштитуваме средствата за живот на луѓето со одговорно третирање на земјиштето, шумите и водните површини. Ние одбиваме незаконски иселувања и заплenuвања на земјиште, шуми и водни површини.

При користењето на персоналот за обезбедување за заштита на нашиот имот и средства, не смее да има несоодветен третман на луѓето, повреда на животот и екстремитетите и мешање во слободата на здружување и членување во синдикални организации. Тоа го обезбедуваме преку соодветна обука и следење на персоналот за обезбедување.

09

Ние го водиме нашиот бизнис во хармонија со животната средина

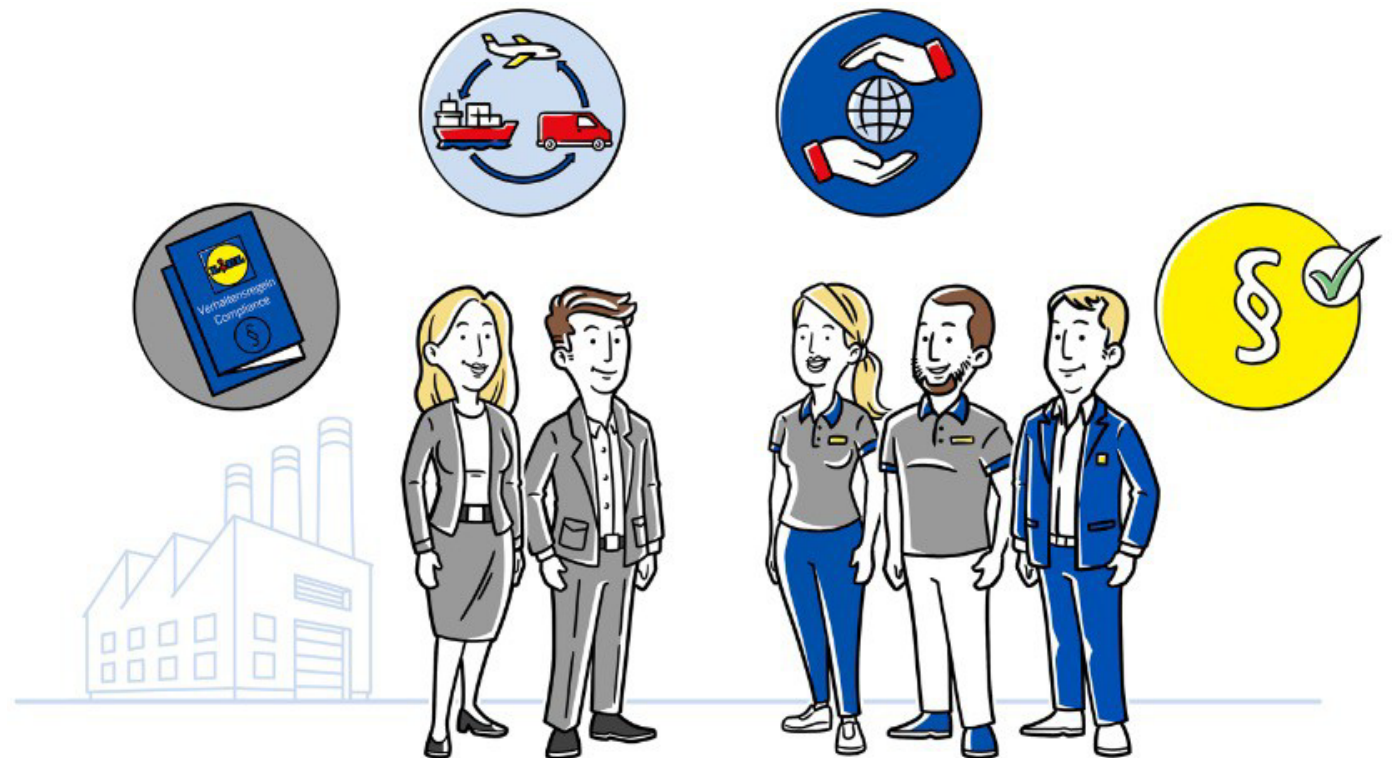
Како компанија, нашата цел е да го водиме нашиот бизнис на таков начин што ќе воспоставиме хармонија помеѓу економските и еколошките интереси. Обезбедуваме дека постапуваме одговорно секаде каде што нашиот бизнис влијае на животната средина.

**Ние, исто така,
очекуваме
одговорно
однесување кое е
усогласено со
прописите од
страна на нашите
деловни партнери
и сите страни во
рамките на
нашиот синџир на
снабдување**

Ние во Лидл сме свесни за нашата одговорност во рамки на целиот синџир на снабдување, особено за нашата одговорност да ги почитуваме човековите права и да се усогласиме со социјалните и еколошките стандарди. Кодексот за однесување на нашите деловни партнери ги поставува основните принципи кои ја регулираат соработката со деловните партнери. Принципите утврдени во овој Кодекс на однесување се минималните стандарди за нашите деловни односи.

Во согласност со внатрешните правила, секогаш кога ќе се стапи во нов деловен однос или кога постоечкиот ќе биде значително проширен, мора да се изврши проценка заснована на ризик на деловниот партнер за да се идентификуваат ризиците за усогласеност. Дополнително, нашите деловни партнери се подложени на годишни и ad hoc анализи на ризик за да се идентификуваат ризиците за човековите права и одредени ризици за животната средина.

Сомневање, пријавување и последици од прекршување на усогласеноста

Непристрасното истражување на потенцијалните прекршувања на усогласеноста ни помага да ја ограничиме секоја потенцијална штета и да спречиме потенцијални идни прекршувања. Затоа се придржуваме до принципот „**Погледнете внимателно, не го вртете погледот на другата страна**“.

Секогаш кога некој вработен ќе дознае за потенцијално прекршување на усогласеноста, тој може да ни помогне да го разјасниме случајот со тоа што ќе ни го предочи. Укажувачите нема да претрпат никакви негативни последици како резултат на пријавувањето кое ќе го направат. Сите пријавени информации се третираат како строго доверливи. Пријавите може да се поднесуваат анонимно.

Прекршувањето на усогласеноста може да има сериозни последици за Лидл, како што се парични казни, штета на угледот и други финансиски загуби. Во согласност со својата политика на нулта толеранција, Лидл го истражува секое пријавување на прекршување на усогласеноста. Не се толерираат прекршувања на усогласеноста. Во зависност од нивната природа и сериозност, се преземаат соодветни дисциплински мерки и по потреба прекршоците се пријавуваат до надлежните органи. Ова може да доведе до сериозна казна за вработениот кој сторил прекршок, како парична казна или затвор, дисциплинска постапка според законот за работни односи или одговорност за штета.

**Достапни се
следните канали
за пријавување**

Претпоставениот на вработениот може да биде првата точка на контакт за пријавување на потенцијални прекршувања на усогласеноста. Тој потоа ќе го контактира одговорниот менаџер за усогласеност, за да може да ги преземе потребните мерки.

Вработените, исто така, може да пријават потенцијални прекршувања на усогласеноста директно до одговорниот менаџер за усогласеност или Секторот за усогласеност. Пријавите може да се испраќаат по е-пошта до compliance@lidl.mk.

Дополнителни податоци за контакт се објавени на линкот достапен [овде](#).

Дополнително, нашиот онлајн систем за известување (BKMS) е исто така достапен. Таму може да се поднесат и анонимни пријави: www.bkms-system.net/lidl

Дополнително, постои можност да контактирате со нашиот надворешен адвокат, кој ќе ги проследи пријавите до одговорниот менаџер за усогласеност доколку има конкретни индикации за прекршување на усогласеноста.

Адвокат Татјана Поповски Булоски (Надворешен адвокат),
Адреса: ул. Никола Вапцаров 2-4, 1000 Скопје
Телефонски број: +389 70 249 284
Е-пошта: tatjana.popovski@pp-lf.com

Контакт

Менаџерот за усогласеност и Секторот за усогласеност се достапни да одговорат на сите прашања во врска со усогласеноста и релевантните внатрешни упатства на следната емаил адреса: compliance@lidl.mk.